

La Biblioteca Ideal. Una aproximació

2010-01-29 17:01:26

Avui, m'hauria plagut no sortir de casa en tot el matí... potser en tot el dia. Què hauria fet? Ordenar i visitar els objectes més preuats que tinc a casa: els llibres.

Sempre em quedo amb les ganes de visitar determinats textos. M'agradaria tornar al negre sobre blanc de determinades històries que m'han enlluernat. Al llarg dels dies i setmanes vaig deixant en vertical tota una sèrie de llibres que mai no acabo de trobar el moment per abordar-los i poder-ne copsar el poder de les seves paraules.

Suposo que la vida conté en si mateixa aquesta polarització dramàtica. O vius la vida, o et quedes a casa llegint. La vida ha de continuar, evidentment. De vegades però, m'agradaria aturar el temps per a recuperar-lo en hores de lectura. Tinc la certesa que en aquesta vida no tindrè temps de llegir tots els textos i autors que m'agradaria abraçar. A més a més, també hi ha el supòsit de repetir llibre. No és cap betzolada.

Tenir els llibres a les estanteries desats no té cap mena de sentit si no ens plantejem tocar-los, obrir-los, llegir-los. Seria pura decoració. El col·leccionista —i jo, en certa mesura, començo a trobar-me en aquesta situació— de vegades cau en aquesta situació perillosa. Estima els objectes de la col·lecció —en el nostre cas: els llibres—, però alhora els reserva, els conserva. Col·lecció i conservació de vegades són mots vinculats. Ja he superat el miler de volums i la preocupació de conservar, ordenar, estructurar comença a ser una preocupació. Al mateix temps sorgeix la idea d'anar priorititzant ordres de lectura; quin llibre ha de mostrar els seus coneixements, abans que no pas altre. Un mapa de probabilitats contínues que es barregen de forma constant. És com llençar una moneda cada cop que es té un llibre a les mans. La pregunta és sempre semblant: «*Ha arribat el moment de la lectura (per aquest autor, llibre, matèria...)?*» Un dubte constant.

Sóc conscient que aquesta temptació a l'ostracisme és part de la seducció a la lectura. La lectura, a part de la que es pugui fer en períodes d'aprenentatge, és una activitat solitària. Ningú més que l'*ego* llegirà per nosaltres. Hi ha molta gent que no llegeix i hi ha molta gent que llegeix de tot. Jo, senzillament, reconec que llegeixo d'una forma desordenada. Molt sovint sense una programació clara de lectures. Si tinc un full de ruta —un llistat, que em pugui marcar les lectures—, sempre trobo la justificació per poder trencar aquest camí establert i introduir-hi una nova variació. Aquesta variació em pot comportar a una nova branca de llibres i autors o, sinó, reprendre la senda marcada. El món de la lectura és un mapa ple de petits caminols per on circulem de forma solitària.

Aquesta concepció de la lectura infinita comporta també la idea de la [biblioteca ideal](#). Cada persona té la seva biblioteca ideal. Aquells llibres que no poden faltar en un món íntim fet per prestatgeries amb llibres. Els escriptors formulen recomanacions sobre títols importants per al manà literari de la humanitat. En aquestes formulacions trobem *llibres eternals*: *La Bíblia*, *El Quixot*, *Hamlet*... I fer llistats, senyors, és perillós. Crec que cadascú ha de construir la seva pròpia biblioteca. El debat, menys o més dinàmic pot fer-nos recollir les mancances de la nostra biblioteca i la poca utilitat de determinats textos. Existeix la inutilitat d'un llibre? Un altre petit drama. En principi, no crec que existeixi cap *llibre inútil*. Admeto, que actualment, els meus camins de lectura no em menen cap a cap mena de llibres best-sellers. Respecto que la gent els llegeixi. Tanmateix em crema la ira que només siguin aquests els llibres que es llegeixin i s'oblidi el plaer que pot amagar un Josep Pla, un Blai Bonet, un Manuel de Pedrolo, un Pere Guixà, un Millàs, un Cortázar, un Marsé, un John Irving, un Salinger —aquest últim recentment desaparegut. Potser ens falla una capacitat basta per facilitar a les nostres societats d'una gran cultura literària. La manca

d'aquesta cultura literària, no s'hauria de centrar només en el ramat que segueix les propostes construïdes de forma mediàtica. De vegades, sota criteris econòmics més que no pas sobre la importància dels continguts.

A casa, sol, miro els llocs dels llibres. Repaso els seus noms i penso en la motivació que em va fer adquirir-lo. Segurament el dia que el vaig tenir per primer cop a les meves mans ja vaig intentar captar la dimensió del coneixement que es trobaven al seu interior. Amb el pas del temps també he descobert que poc profit puc arribar a treure d'un club de lectura. Mai no he participat en cap. Per una altra banda també he descobert que hi ha gent que no torna els llibres que deixes en préstec. Com a norma m'he imposat no demanar mai llibres per llegir. Si tinc diners i m'interessa apropar-me a la seva lectura: vaig i el compro. Si no tinc diners, m'espero a tenir-ne i mentre el llibre passa a una mena *wish-list*. Tot arriba.

Tanco aquest text amb el pensament que si ens agrada s'ha de llegir i escriure. Llegir per llegir tampoc no porta enlloc. La lectura ens ha de servir per a fer-nos entendre millor el món. No és cert que els escriptors siguin una mena de déus que tenen una capacitat esfereïdora per opinar de qualsevol cosa. Senzillament són éssers humans que opinen, narren, fabulen, menteixen o no sobre el món, la realitat i els somnis (comuns o particulars).

Com a conclusió he après que les biblioteques ideals són productes individuals. Cadascú té la seva biblioteca ideal. Hauria d'imperar el concepte de llibertat d'elecció per damunt del concepte de *llibres eterns* o *clàssics de la literatura* —tot i que, aquests conceptes, no haurien de faltar tampoc. Els llibres són una bona eina per la transmissió, difusió i emmagatzemar coneixement, encara a principis del segle XXI.